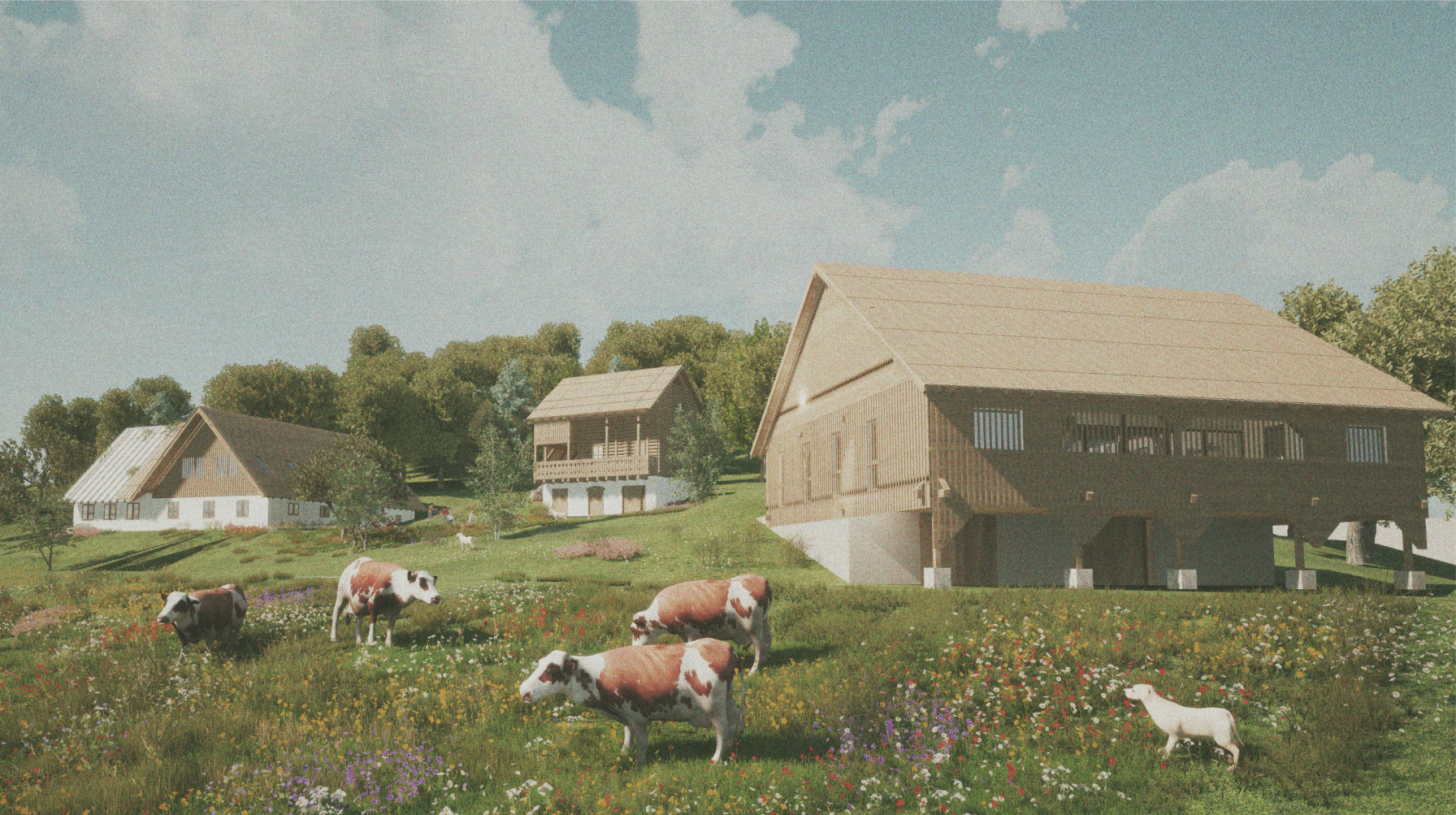

PRENOVA ZAPUŠČENE KMETIJE PERNE V KMEČKI CENTER V ZGORNJI SAVINJSKI DOLINI

avtorica: Tadeja Orel, 25180068
mentor: prof. mag. Anja Planinšek

Zaradi hitrega tempa življenja in spremembami ter napredkom v današnjem času, se spreminjajo tudi potrebe v prostoru. V Sloveniji je zelo veliko zemljišč, ki niso le zgodovinskega pomena ampak predstavljajo pomemben del naše kulturne in stavbne dediščine. To so kmetijska zemljišča, ki pa jih je vedno več zapuščenih oz. opuščanih. Problem opuščanja kmetijstva v Sloveniji se najbolj občuti na ruralnih območjih kot je Zgornja Savinjska dolina, kjer nas prazni propadajoči gospodarski objekti opominjajo, da počasi izgubljam svojo identiteto in stavbno dediščino na podeželju. Naloga se ukvarja s problemom zapuščene kmetije, ki leži na idilični lokaciji v občini Luče. Višje ležeča kmetija Perne, je dobro ohranjena kmetija s tipično arhitekturno obliko, značilno za naselje in kraj. Ker ni bilo naslednika, ki bi nadaljeval dejavnost, je ta kmetija izgubila svoj namen in funkcijo. Kmetija še danes ostaja neizkoriščena, objekti pa počasi propadajo.

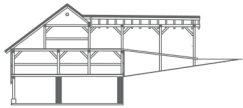
Naloga prepozna kmetijo kot lokacijo, ki bi lahko s primerno ureditvijo in primernim programom doprinesla k ohranjanju kulturne dediščine naselja in kraja. Skozi zgodovinsko funkcijo območja, poskušam na lokaciji ohraniti nekdanji program z izobraževalnim dodatkom, ki bi bil bistvenega pomena za skupnost in okolico. Zaradi družbenega in industrijskega razvoja je v Zgornji Savinjski dolini najbolj zaznamovalo kmetijstvo. Zaradi tega se je položaj kmeta poslabšal, kar večinoma vodi v opuščanje kmetijstva in selitve na urbana območja. Tisti, ki še vztrajajo s kmetijstvom imajo poleg kmetijstva, še dodatne dopolnilne dejavnosti, katere so jim glavni vir prihodka – turizem, S.P., mizarstva, razrezi lesa itd. Enak pristop upoštevam pri programski zasnovi. Naloga predvideva celostno ureditev območja in formiranje kmečkega centra, katerega bi dopolnjeval izobraževalni program za mlade v sodelovanju s Solami.

Posegi se nanašajo tako na obstoječe objekte, ki so potrebni prenove in prilagoditve prostorov za njihov nov program, kot tudi na novo umeščene objekte, kateri posodablja in dopolnjujejo kmečko domačijo, ter se z njo povezujejo. Ob vseh posegih se osredotočim na prvotne arhitekturne značilnosti ter na nekdanjo funkcijo območja. Ker je imela v zgodovini ta domačija velik vpliv na naselje in na kraj, si želim to ponovno obuditi z novim programom, ki se navezuje na nekdanjega.

Hlev

Ohranjanje obstoječe lupine objekta in vstavljanje novega programskega volumna v obstoječi skelet.

Hlevsko poslopje je velika skeletna stavba, ki se razdeli na tri dele. V pritličju in v mansardi gospodarski del, v osrednjem delu pa bivanjske in delavniške prostore za otroke. Nov volumen se vstavi v skeletno konstrukcijo, katerega se izolira in preuredi v sobe za otroke s garderobnimi in toaletnimi prostori ter prostoru za delavnice.

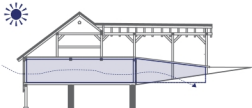
Obstoječe stanje hleva.

Vstavljanje novega volumna v obstoječi skelet.

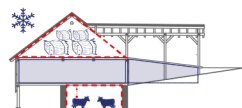
Energetska zasnova novega volumna.

V poletnih časih se srednji prostori hleva segrejejo in ni potrebo dodatno ogrevanje. Prostori se hladijo z naravnim prezračevanjem preko odprtín.

POLETJE

V zimskem času v pritličju živali oddajajo toploto, ki se prenese v zgornje nadstropje. V mansardi pa je skladiščeno seno, ki deluje kot izolacija in ohranja toploto v prostoru. Dodajo se ogrevalna telesa, povezana na peč na drva.

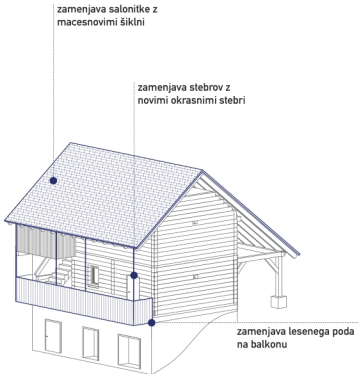

ZIMA

Kašta

Glavno vodilo pri obnovi kašte, je ohranjanje kulturne krajine in identitete prostora. Objekt je v zelo dobrem stanju, potreben le manjših sanacij - zamenjave strehe zaradi dotrajanosti obstoječe salonitke z klasičnimi in značilnimi macesnovimi šiklji, kateri so značilni za okolico in menjavo lesenega poda in okrasnih stebrov kateri so tudi potrebni obnove. Obstoječi stebri so brez okrasa, nove stebre bi lokalni izvalec obdelal in jim s tem dodal na vrednosti in izgledu stavbe. V zasnovi kašte je že vključenih veliko obrtniških znanj in so uporabljeni tradicionalni materiali iz bližnje okolice. Ohranjanje kašte in prenova z občutkom daje objektu dodatno vrednost.

Zamenjava dotrajanih konstrukcijskih elementov.

Kmečka hiša

Ideja prenove je slediti logiki prostora ter vzpostavitev prostora, ki izraža spoštovanje do arhitekturne dediščine z ponovno uporabo obstoječih objektov in elementov, ki so del identitete prostora. Vsak objekt ima svoj pristop prenove. Pri obnovi kašte, se stavba v celoti ohranja, z manjšimi energetskimi sanacijami in ohranja program, za katerega je bila postavljena. Pri obnovi hleva se ohranja zunanji izgled stavbe in del objekta ohranja svojo namembnost, vmesni del stavbe pa dobi nov program, kateri se vstavlja v že obstoječo konstrukcijo - kot izolativna enota, namenjena bivanju otrok. Pri obnovi hiše, pa se ohranja fasada in notranji prostori, kjer z minimalnimi intervencijami, ki so potrebni za izboljšanje funkcionalosti posegamo v prostor. Zasnova temelji na predlaganem dodatnem programu Centra obšolskih in šolskih dejavnosti za otroke, ki zagotavlja možnost nastanitve in ponuja priložnost, da se otrokom približa delo na kmetiji, povezanost z naravo in živalmi in znanje o samooskrbnem gospodinjstvu.

Odstranitev vhodnega portala.

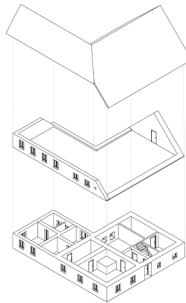

Delna rušitev in prenova označenega dela hiše, zaradi dotrajanosti. Ponovna rekonstrukcija strehe kmečke hiše.

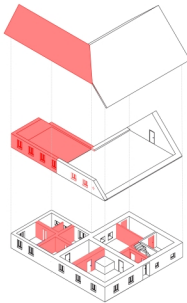

Dodajanje novega volumna.

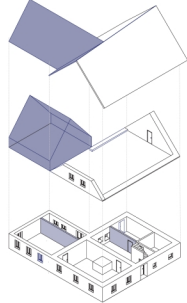
Posegi v obstoječo strukturo.

Obstoječe stanje brez vhodnega portala.

Rušitve notranjih sten za izboljšanje funkcionalnosti prostora. Rušitev zgornjega nadstropja s streho.

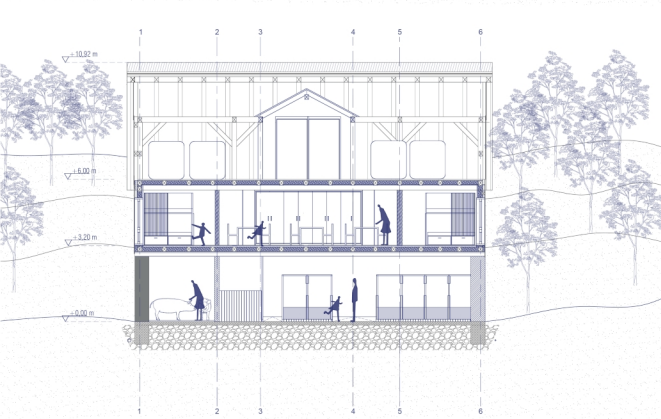
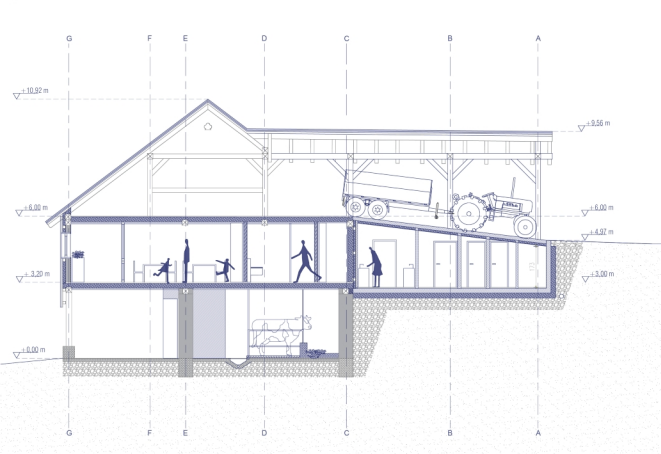

Prenova obstoječe strehe, dodajanje novih sten v pritličju in dodajanje novega volumna na obstoječi prizidek.

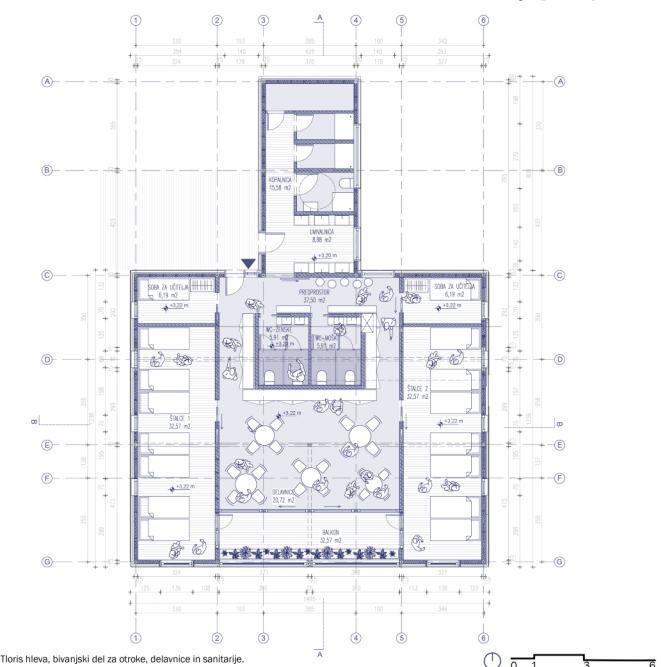

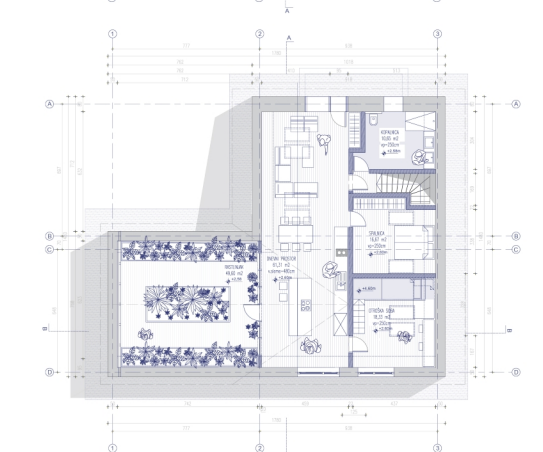
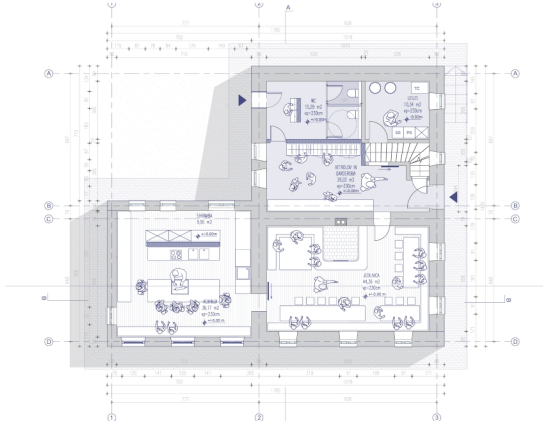
Pogled proti dvorišču kmetije, kašči in hiši.

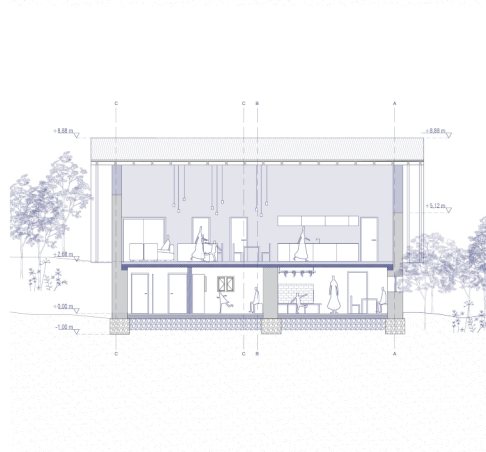
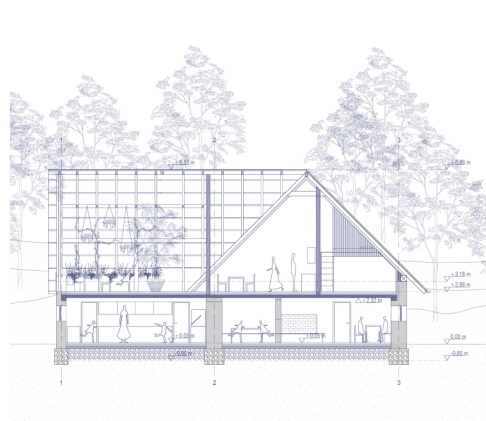
Prerez AA in BB skozi hlev.

Tloris hleva, bivanjski del za otroke, delavnice in sanitarije.

Tloris pritličja in nastropja.

Prerez AA in BB skozi hišo.

Notranost rastlinjaka na hiši.

